

**ԷՍԻԼ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ
ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐԻ 30-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ
ԵՎ ԱՅԴ ԱՄՍԱԹՎԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ԵՐԵՎԱՆ 2023

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

Հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին	Էջ 3-4
Հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին	Էջ 5
Հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին	Էջ 6
Հաշվետվություն Դրամական միջոցների հոսքերի մասին	Էջ 7
Ֆինանսական հաշվետվությունների կից ծանոթագրություններ	Էջ 8

Էմիլ Գրիգորյանի անվան Երևանի Ոսկերչական Գործարան ԲԲԸ
Հաշվետվություն ֆինանսական վիճակի մասին
2023թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

հազար դրամ

		30.09.2023թ	31.12.2022թ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	4	2,427,637	2,431,108
Օգտագործման համար ոչ մատչելի հիմնական միջոցներ	5	32,740	32,740
Ոչ նյութական ակտիվներ	6	104	417
Կանխավճար ոչ ընթացիկ ակտիվներ ձեռք բերելու համար		-	-
Ընդամենը ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ		2,460,481	2,464,265
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	8	2,036,644	1,915,259
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	9	33,705	23,684
Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր	10	43,482	40,507
Դրամական միջոցներ	11	33,049	117,264
Ընթացիկ ակտիվներ հարկերի և այլ վճ. գծով		2,100	10,501
Փոխառություն	12	-	24,312
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	13	2,282	5,611
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		2,151,262	2,137,138
Ընդամենը ակտիվներ		4,611,743	4,601,403
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ			
Սեփական կապիտալ			
Կանոնադրական կապիտալ	14	1,095,340	1,095,340
Կուտակված շահույթ		2,945,761	2,914,206
Պահուստային կապիտալ		63,433	63,433
Ընդամենը սեփական կապիտալ		4,104,534	4,072,979
Ոչ Ընթացիկ պարտավորություններ			
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր	15	-	-
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	7	199,277	198,806
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		199,277	198,806

		<u>30.09.2023թ</u>	<u>31.12.2022թ</u>
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Երկարաժամկետ բանկային վարկերի կարճաժ. մաս	15	-	-
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր (օվերդրաֆտ)	15	-	-
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	16	107,149	90,213
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	17	6,565	23,149
Հարկերի և այլ պարտադիր վճարների գծով պարտավ.	18	7,111	14,448
Հաշվեգրած պարտավոր. աշխատավարձի և արձ. գծով		9,450	10,338
Պարտքեր շահաբաժինների գծով		147,415	163,332
Ընթացիկ պահուստներ		24,596	23,819
Փոխառություն		-	-
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ		5,646	4,319
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		307,932	329,618
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		4,611,743	4,601,403

Գլխավոր տնօրեն՝

Տիգրան Երոյան

02 Նոյեմբերի 2023թ.

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ազատուհի Մակարյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 39-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

**Էմիլ Գրիգորյանի անվան Երևանի Ոսկերչական Գործարան ԲԲԸ
Հաշվետվություն համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին**

2023թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ
հազար դրամ

	Ծանոթ.	2023թ.-ի 09 ամիսներ	2022թ.-ի 09 ամիսներ
Հասույթ	19	1,303,039	1,001,875
Վաճառքի ինքնարժեք	20	(1,130,990)	(900,251)
Համախառն շահույթ		172,049	101,624
Այլ եկամուտներ	21	42,885	52,489
Իրացման ծախսեր	22	(86,919)	(97,291)
Վարչական ծախսեր	23	(63,237)	(66,298)
Այլ գործառնական ծախսեր	24	(21,760)	(25,375)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ (վնաս)		43,018	(34,851)
Ֆինանսական ծախս	25	(99)	(264)
Ֆինանսական եկամուտ		-	-
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից զուտ օգուտ (կորուստ)	26	(10,447)	26,734
Այլ եկամուտ (ծախս)		-	-
Այլ ոչ գործառնական գործունեությունից շահույթ	27	(445)	(625)
Շահույթ մինչև հարկումը		32,027	(9,006)
Շահութահարկի գծով եկամուտ (ծախս)	28	(472)	(4,025)
ՏԱՐՎԱ ՇԱՀՈՒՅԹ		31,555	(13,031)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք		-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ		31,555	(13,031)

Գլխավոր տնօրեն՝

Տիգրան Երոյան
02 Նոյեմբերի 2023թ

Գլխավոր հաշվապահ՝

Ազատուհի Մակարյան

Համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների քաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 39-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

**Էմիլ Գրիգորյանի անվան Երևանի Ոսկերչական Գործարան ԲԲԸ
Հաշվետվություն սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին**

2023թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

հազ. դրամ

	Կանոնադրական կապիտալ	Չբաշխված շահույթ	Վերագնահատ . Տարբերությ.	Պահուստային կապիտալ	Ընդամենը Սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2022թ	1,095,340	2,986,933	-	45,602	4,127,875
Ճշգրտում	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2022թ.	1,095,340	2,986,933	-	45,602	4,127,875
Հաշվետու տարվա շահույթ (վնաս)	-	(13,031)	-	-	(13,031)
Շահաբաժինների բաշխում	-	(71,327)	-	-	(71,327)
Ներքին տեղաշարժ	-	(17,831)	-	17,831	-
Մնացորդը 30 Սեպտեմբերի 2022թ դրությամբ	1,095,340	2,884,744	-	63,433	4,043,517
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2023թ	1,095,340	2,914,206	-	63,433	4,072,979
Ճշգրտում	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2023թ	1,095,340	2,914,206	-	63,433	4,072,979
Հաշվետու տարվա շահույթ (վնաս)	-	31,555	-	-	31,555
Շահաբաժինների բաշխում	-	-	-	-	-
Ներքին տեղաշարժ	-	-	-	-	-
Մնացորդը 30 Սեպտեմբերի 2023թ. դրությամբ	1,095,340	2,945,761	-	63,433	4,104,534

Գլխավոր տնօրեն՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Տիգրան Երոյան
02 Նոյեմբերի 2023թ

Ազատուհի Մակարյան

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 39-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

**Էմիլ Գրիգորյանի անվան Երևանի Ոսկերչական Գործարան ԲԲԸ
Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ**

2023թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ

Գործառնական գործունեությունից հոսքեր	2023թ.-ի 09 ամիսներ	2022թ.-ի 09 ամիսներ
Գործառնական գործունեության մատուցումից մուտքեր	1,186,288	784,553
Այլ մուտքեր	228,317	377,909
Վճարումներ մատակարարներին ապրանք և ծառայությունների համար	(1,217,406)	(497,504)
Վճարումներ աշխատակիցներին և նրանց անունից	(136,332)	(132,154)
Շահութահարկի և այլ հարկերի վճարում	(94,626)	(137,642)
Սոցիալական վճարների գծով	-	-
Այլ ելքեր	(35,822)	(225,714)
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից զուտ հոսքեր	(69,581)	169,448
Ներդրումային գործունեությունից հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վաճառքներից	-	-
Ներդրումային գործունեությունից մուտքեր	24,312	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռք բերումից	(21,907)	(1,655)
Ընդամենը ներդրումային գործունեությունից զուտ հոսքեր	2,405	(1,655)
Ֆինանսավորման գործունեությունից հոսքեր		
Ստացված վարկերից և փոխառություններից	49,830	104,160
Ֆինանսավորման այլ գործունեությունից մուտքեր	513	79
Վարկերի և փոխառությունների մարումից	(49,860)	(209,637)
Վճարված շահաբաժիններ և տոկոսներ	(15,786)	(13,909)
Ֆինանսավորման այլ գործունեությունից ելքեր	(445)	(605)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից զուտ հոսքեր	(15,748)	(119,912)
Ընդամենը զուտ հոսքեր	(82,924)	47,881
Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններ	(1,292)	(1,465)
Դրամական միջոցների մնացորդը առ 1 հունվար	117,265	57,145
Դրամական միջոցների մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ	33,049	103,561

Գլխավոր տնօրեն՝

Գլխավոր հաշվապահ՝

Տիգրան Երոյան

Ազատուհի Մակարյան

02 Նոյեմբերի 2023թ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 11-ից մինչև 39-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

«Էմիլ Գրիգորյանի անվան Երևանի Ոսկերչական գործարան» բաց բաժնետիրական ընկերություն (այսուհետ՝ Ընկերություն), անվանափոխությունը կատարվել է 07.09.2022թ-ին, Գրանցված է ՀՀ ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում, վկայական՝ 02 Ա 050339, Գրանցման համարը՝ 286.130.04189, 10.04.2001թ, հանդիսանում է «ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ-1» «ԳՆՈՄՈՆ» ԲԲԸ իրավահաջորդը:

«ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ-1» «ԳՆՈՄՈՆ» բաց բաժնետիրական ընկերությունը անվանափոխությունը կատարվել է 27.07.2005թ-ին, գրանցման վկայական՝ 02 Ա 050339, հանդիսանում է «ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ-1» իրավահաջորդը: «ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ-1» ԲԲԸ-ն ստեղծվել է ՀՀ կառավարության 2000թ. դեկտեմբերի 31-ի թիվ 907 որոշման, ՀՀ Արդյունաբերության և առևտրի նախարարության 2001թ. Հունվարի 16-ի թիվ 9 հրամանի և «Երևանի ոսկերչական գործարան» ՓԲԸ բաժնետիրական ժողովի 2001թ. ապրիլի 2-ի որոշման համաձայն՝ «Երևանի ոսկերչական գործարան» ՓԲԸ վերակազմակերպման՝ առանձնացման արդյունքում: Գրանցված է ՀՀ ձեռնարկությունների պետական ռեգիստրում, վկայական՝ 02 Ա 050339, Գրանցման համարը՝ 286.130.04189, 10.04.2001թ:

ՀՀ կառավարության 2000թ. դեկտեմբերի 31-ի թիվ 907 որոշման համաձայն «ԵՐԵՎԱՆԻ ՈՍԿԵՐՉԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՐԱՆ-1» ԲԲԸ-ն մասնավորեցվել է նոր բաժնետոմսերի թողարկման և դրանց փակ տեղաբաշխման միջոցով:

- Ընկերությունն ունի 1,095,340 հատ սովորական բաժնետոմս, 1,000 դրամ անվանական արժեքով: Բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի 58.17%-ը՝ 637,150 բաժնետոմսի սեփականատեր է համարվում Սեդա Հակոբյանը, 10.13 %-110,963 հատ բաժնետոմսերի սեփականատեր է համարվում Էմիլ Գրիգորյանը, 10.00%-109,534 հատ բաժնետոմսերի սեփականատեր է համարվում Մերի Շիրինյանը, 10.00%-109,534 հատ բաժնետոմսերի սեփականատեր է համարվում Բելլա Շիրինյանը, իսկ մնացած 11.7%- 128,159 հատ բաժնետոմսերը բաշխված է 1,445 բաժնետերերի միջև:

Ընկերության գործունեության հիմնական տեսակներն են՝

-պերճանքի առարկաների, ոսկերչական իրերի և թանկարժեք զարդեղենի, ժամացույցների, թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարերի արտադրություն և վաճառք,

- թանկարժեք մետաղների և քարերի առք ու վաճառք,

- օրենքով սահմանված, ադամանդների հավաստագրում,

- ոսկերչական արտադրության համար անհրաժեշտ նյութերի գործիքների, հանդերձանքի, սարքավորումների արտադրություն և վաճառք,

- տեխնոլոգիական հետազոտությունների և գիտատեխնիկական մշակումների կազմակերպում,

- թանկարժեք մետաղների գտում,

- և այլ օրենքով չարգելված գործառնություններ:

-թանկարժեք մետաղներից պատրաստված իրերի հարգորոշման և հարգադրման գործունեություն, (լիցենզավորված գործունեություն՝ լիցենզիա N-ՀՀ 03, տրված 25.05.2007թ-ին ՀՀ Ֆինանսների և Էկոնոմիկայի նախարարության կողմից՝ անժամկետ)

Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ 375023, ք.Երևան, Արշակունյաց պող. Թիվ-12:

Հարկ վճարողի հաշվառման համարը՝ 02556646:

Աշխատակիցների ցուցակային թվաքանակը 30.09.2023թ.՝ 109, (30.09.2022թ.՝ 109):

2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և պատրաստման հիմունքները

2.1 Համապատասխանությունը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին («ՖՀՄՍ») համապատասխան՝ ՀՀ կառավարության 11 մարտի 2010 թվականի «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտները և միջազգային ստանդարտների ուղեցույցները հրապարակելու մասին» № 235-Ն որոշմամբ հրապարակված պաշտոնական, հայերեն նոր խմբագրությամբ:

Ընկերությունը պատրաստում և հրապարակում է նաև ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին («ՖՀՄՍ») համապատասխանող միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություն:

2.2 Չափման հիմունքները

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են չափման սկզբնական արժեքի հիմունքով:

2.3 Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթը

Հայաստանի Հանրապետության արժույթը ՀՀ դրամն է, որը Ընկերության ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթն է: Ֆինանսական տեղեկատվությունում թվերը ներառվում են հազար դրամներով՝ առանց ստորակետից հետո տասնորդական նիշի:

2.4 Ստորագրումը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրվել են 02 նոյեմբերի 2023թ.-ին գլխավոր տնօրեն Տ.Երոյանի և գլխավոր հաշվապահ Ա.Մակարյանի կողմից:

2.5 Գնահատումների և դատողությունների օգտագործումը

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար անհրաժեշտ է, որ ղեկավարությունը կատարի դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվող ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են այդ գնահատումներից տարբեր լինել:

Գնահատումներն ու դրանց հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակական հիմունքով վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումների արդյունքները ճանաչվում են վերանայման ժամանակաշրջանում և հետագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա ազդում են:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն

3.1. Հիմնական միջոցներ

(a) *Ճանաչումը և չափումը*

Հիմնական միջոցները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերման և նպատակային նշանակության համար պատրաստի վիճակի բերելուն ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները: Մեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսերը, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսերը, ինչպես նաև տեղանքի վերականգնման ծախսերը: Որակավորված ակտիվների ձեռք բերմանը կամ կառուցմանը վերաբերող փոխառության ծախսերը կապիտալացվում են որպես որակավորված ակտիվի սկզբնական արժեքի մաս:

Երբ որևէ հիմնական միջոցի մասերն ունեն տարբեր օգտակար ծառայություններ, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (խոշոր բաղադրիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից օգուտը կամ վնասը որոշվում է որպես օտարումից մուտքերի և օտարված հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի միջև տարբերություն, որը գուտ հիմունքով ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ ոչ գործառնական շահույթի կամ վնասի կազմում:

(b) *Հետագա ծախսումներ*

Հիմնական միջոցի առանձին մասերի փոխարինման ծախսումները ճանաչվում են այդ հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքում, եթե հավանական է, որ այդ մասի մեջ մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և դրա արժեքը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Փոխարինված մասի (բաղադրիչի) հաշվեկշռային արժեքն ապաճանաչվում է: Հիմնական միջոցների առօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում դրանց կատարման ժամանակ:

(c) *Մաշվածություն*

Մաշվածությունը հաշվարկվում է մաշվող գումարի նկատմամբ, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվի սկզբնական արժեքը կամ դրան փոխարինող գումարը՝ հանած մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի համար գնահատված օգտակար ծառայությունների ընթացքում, քանի որ դա առավելագույնս է արտացոլում ակտիվներում մարմնավորված ապագա տնտեսական օգուտների սպասման ակնկալվող եղանակը:

Ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար գնահատված օգտակար ծառայությունները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր	50-80 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	3-5 տարի
Այլ...	3-10 տարի

Տրանսպորտային միջոցներ	3-5 տարի
Համակարգչային տեխնիկա	3 տարի
Տնտեսական և գրասենյակային գույք	3-6 տարի:

3.2. Ոչ նյութական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Անորոշ օգտակար ծառայությամբ ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար գնահատված օգտակար ծառայությունները ներկայացված են ստորև.

Համակարգչային հաշվապահական ծրագիր	5 տարի
Այլ ծրագիր	5 տարի
լիցենզիաներ	3-10 տարի

Այլ ոչ նյութական ակտիվներ՝ իրավունքների պայմանագրային ժամկետներով (սովորաբար՝ 1 տարի՝ վճարի դիմաց ամենամյա երկարացմամբ):

3.3. Պաշարներ

Պաշարներ. այն ակտիվներն են, որոնք՝

ա) պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար.

բ) արտադրության ընթացքում են նման վաճառքի համար.

գ) հումքի կամ նյութերի ձևով են՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայություններ մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռքբերման ծախսումները, մշակման ծախսումները և պաշարները ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված բոլոր այլ ծախսումները:

Կազմակերպության գործունեության արդյունքը՝ ոսկերչական արտադրանքը հաշվառվում է որպես պաշար՝ արտադրանք:

Պաշարների ձեռքբերման ծախսումները ներառում են ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, չփոխհատուցվող հարկերը, ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման-բեռնաթափման և այլ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն կապված են ապրանքների, նյութերի և ծառայությունների ձեռքբերման հետ: Ձեռքբերման ծախսումները որոշելիս առևտրային զեղչերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

Մշակման ծախսումները ներառում են արտադրանքի մշակման հետ ուղղակիորեն կապված ծախսումները, ինչպիսիք են աշխատուժի գծով ուղղակի ծախսումները: Այն ներառում է նաև պատրաստի արտադրանքի վրա պարբերաբար բաշխվող հաստատուն և փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները, որոնք կատարվում են նյութերը պատրաստի արտադրանք դարձնելու (մշակելու) ընթացքում: Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները արտադրության այնպիսի անուղղակի ծախսումներն են, որոնք համեմատաբար կայուն են՝ անկախ արտադրության ծավալից, օրինակ՝ արտադրական շենքերի և սարքավորումների մաշվածությունը, դրանց շահագործման և պահպանման ծախսումները, ինչպես նաև արտադրամասի կառավարման և վարչական ծախսումները: Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները արտադրության այնպիսի անուղղակի ծախսումներն են, որոնք ուղղակիորեն կամ համարյա ուղղակիորեն փոփոխվում են արտադրության ծավալին համամասնորեն, ինչպես օրինակ՝ նյութերի և աշխատուժի գծով անուղղակի ծախսումները:

Հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումները մշակման ծախսումների վրա բաշխվում են՝ ելնելով արտադրական հզորությունների նորմալ մակարդակից: Հզորությունների նորմալ մակարդակը արտադրության սպասվելիք ծավալն է, որին նորմալ հանգամանքների դեպքում կարելի է հասնել միջինը մի քանի ժամանակաշրջանների կամ սեզոնների ընթացքում՝ հաշվի առնելով պլանավորված շահագործման արդյունքում հզորությունների կորուստը: Արտադրության փաստացի մակարդակը կարող է օգտագործվել, եթե այն մոտավորապես համապատասխանում է նորմալ մակարդակին: Յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը չի ավելանում ցածր արտադրողականության կամ արտադրության պարապուրդի հետևանքով: Զբաղված վերադիր ծախսումները ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակաշրջանում: Արտադրության ծավալների անսովոր բարձր լինելու ժամանակաշրջաններում յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվող հաստատուն արտադրական վերադիր ծախսումների գումարը նվազեցվում է այնպես, որ պաշարները չսպիվեն ինքնարժեքից բարձր: Փոփոխուն արտադրական վերադիր ծախսումները յուրաքանչյուր միավոր արտադրանքի վրա բաշխվում են արտադրական հզորությունների փաստացի օգտագործման հիման վրա:

Պաշարների ինքնարժեքի մեջ չեն ներառվում և դրանց կատարման ժամանակաշրջանում ծախս ճանաչվող ծախսումները՝

ա) գերնորմատիվային ծախսումները՝ կապված նյութերի, աշխատուժի և արտադրական այլ ծախսումների գերաճախսի հետ.

բ) պահպանման ծախսումները, բացառությամբ եթե դրանք անհրաժեշտ են արտադրության գործընթացում՝ նախքան հաջորդ արտադրական փուլին անցնելը.

գ) վարչական վերադիր ծախսումները, որոնք կապված չեն պաշարները ներկա գտնվելու վայր հասցնելու կամ պատշաճ վիճակի բերելու հետ.

դ) վաճառքի ծախսումները:

Փոխադարձ փոխարինելի հանդիսացող պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է՝ կիրառելով «Միջին կշված արժեքի» բանաձևը:

3.4. Պետական շնորհներ

Պետական շնորհները կազմակերպությանը ռեսուրսների փոխանցման տեսքով պետության (այսինքն՝ կառավարության, կառավարական գործակալությունների և նմանատիպ տեղական, ազգային կամ միջազգային մարմինների) կողմից տրամադրվող օգնություններն են՝ կազմակերպության

գործառնական գործունեությանը վերաբերող որոշակի պայմաններին անցյալում կամ ապագայում համապատասխանության դիմաց:

Ակտիվներին վերաբերող շնորհները պետական շնորհներ են, որոնց հիմնական պայմանը երկարաժամկետ ակտիվների գնումը, կառուցումը կամ որևէ այլ կերպ ձեռք բերելն է: Երկրորդական պայմաններ նույնպես կարող են կցվել՝ սահմանափակելով ակտիվների տեսակը կամ վայրը կամ ժամանակաշրջանները, որոնց ընթացքում դրանք պետք է ձեռք բերվեն կամ պահվեն:

Պետական շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով չափվող ոչ դրամային շնորհները, չեն ճանաչվում, քանի դեռ չկա հիմնավոր հավաստիացում, որ.

ա) կազմակերպությունը բավարարելու է դրանց կցված պայմանները. և

բ) շնորհները ստացվելու են:

Պետական շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում սխտեմատիկ հիմունքով այն ժամանակաշրջանների ընթացքում, երբ կազմակերպությունը որպես ծախս է ճանաչում դրանց համապատասխան ծախսումները, որոնց փոխհատուցման համար նախատեսված են շնորհները: Մաշվող (ամորտիզացվող) ակտիվներին վերաբերող շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջանների ընթացքում և այն համամասնություններով, որոնք համապատասխանում են այդ ակտիվների մաշվածության ծախսերի ճանաչմանը: Չմաշվող (չամորտիզացվող) ակտիվներին վերաբերող շնորհները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում այն ժամանակաշրջաններում, որոնց ընթացքում տեղի են ունեցել դրանց կցված պարտականությունների կատարման հետ կապված ծախսումները:

Պետական շնորհը, որը ստացման ենթակա է դառնում՝ ի հատուցում արդեն կրած ծախսերի կամ վնասների, կամ որի նպատակն է կազմակերպությանը տրամադրել անհետաձգելի ֆինանսական օգնություն՝ առանց դրա հետ կապված հետագա ծախսումների, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում այն հաշվետու ժամանակաշրջանում, երբ այն դառնում է ստացման ենթակա:

Ակտիվներին վերաբերող պետական շնորհները, ներառյալ իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային շնորհները, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են՝ շնորհը գրանցելով որպես հետաձգված եկամուտ՝ պարտավորությունների կազմում: Եկամուտներին վերաբերող ճանաչված շնորհները նույնպես, մինչև դրանց եկամուտ ճանաչելը համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում են որպես հետաձգված եկամուտ՝ պարտավորությունների կազմում:

Երբ փոխառությունները տրամադրվում են կառավարության կամ պետական կամ միջազգային այլ կազմակերպությունների կողմից անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, դրա ազդեցությունը (այսինքն՝ ստացված փոխառության անվանական գումարի և «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչումը և չափումը» ՀՀՄՄ 39-ի համապատասխան այդ փոխառության սկզբնական չափման գումարի միջև տարբերությունը) ներկայացվում է որպես պետական շնորհ:

3.5. Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ

3.5.1. Սկզբնական ճանաչումը և չափումը

Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Սկզբնական ճանաչման պահին «իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է իր իրական արժեքով, իսկ

մնացած բոլոր ֆինանսական ակտիվները կամ ֆինանսական պարտավորությունները՝ իրական արժեքով՝ գումարած տվյալ ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը ուղղակիորեն վերագրելի գործարքի հետ կապված ծախսումները:

Նախորդ կետի համաձայն՝ սկզբնական ճանաչման պահին անտոկոս կամ շուկայականից ցածր տոկոսով տրամադրած կամ ստացած փոխառությունները, երկարաժամկետ դեբիտորական կամ կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ոչ թե անվանական արժեքով, ոչ թե այդ պահին տրված կամ ստացված հատուցման չափով, այլ իրական արժեքով, որը որոշվում է դրանց գծով պայմանագրային ապագա դրամական հոսքերը զեղչելով՝ կիրառելով համապատասխան ժամկետայնության և ռիսկայնության գործիքների համար գերակշռող շուկայական տոկոսադրույքները:

Նախորդ կետի համաձայն սկզբնական չափման համար որոշված իրական արժեքի և տրված կամ ստացված հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ, երբ դա՝

ա) պետական շնորհի մաս է կազմում, որի դեպքում կիրառվում են ՀՀՄՍ 20-ով սահմանված մոտեցումները,

բ) Կազմակերպության սեփականատերերի հետ գործարքի (որոնցում նրանք գործում են որպես սեփականատեր իրենց կարգավիճակով) արդյունք է, որի դեպքում այդ տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում:

3.5.2. Ապաճանաչումը

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, երբ՝

ա) ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (լրանում է ուժի մեջ լինելու ժամկետը). կամ

բ) այն փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը, և փոխանցումը ստորև շարադրվածին համապատասխան որակվում է որպես ապաճանաչման պայմանները բավարարող:

Կազմակերպությունը փոխանցում է ֆինանսական ակտիվը այն և միայն այն դեպքում, երբ այն՝

ա) փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքները. կամ

բ) պահպանում է ֆինանսական ակտիվից դրամական միջոցների հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքները, սակայն ստանձնում է այդ դրամական միջոցների հոսքերը մեկ կամ ավելի ստացողների (վերջնական ստացողներ) վճարելու պայմանագրային պարտականություն՝ ըստ համաձայնության, որը համապատասխանում է հետևյալ երեք պայմաններին.

բ1) կազմակերպությունը պարտականություն չունի գումարներ վճարելու վերջնական ստացողներին, եթե այն չի հավաքագրում համարժեք գումարներ սկզբնական ակտիվից: Կազմակերպության կողմից մայր գումարի և շուկայական տոկոսադրույքով հաշվեգրված տոկոսի ամբողջությամբ հետ ստանալու իրավունքով տրված կարճաժամկետ կանխավճարները չեն խախտում այս պայմանը.

բ2) փոխանցման պայմանագրի պայմաններով՝ կազմակերպությունը արգելվում է վաճառել կամ գրավադրել սկզբնական ակտիվը, բացառությամբ վերջնական ստացողների մոտ գրավադրման՝ որպես դրամական միջոցների հոսքերը նրանց վճարելու պարտականության դիմաց ապահովում.

բ3) կազմակերպությունը պարտականություն ունի վերջնական ստացողների անունից՝ առանց էական ուշացման փոխանցել իր կողմից հավաքագրված ցանկացած դրամական միջոցների հոսքեր: Ի լրումն՝

կազմակերպությունն այդպիսի դրամական միջոցների հոսքերը վերաներդնելու իրավունք չունի, բացառությամբ դրամական միջոցներում և դրանց համարժեքներում ներդրումների, որոնք կատարվում են վերջնահաշվարկի այն կարճ ժամանակահատվածի ընթացքում, որը ընկնում է հավաքագրման ամսաթվի և վերջնական ստացողներին պահանջվող փոխանցման ամսաթվի միջև, և երբ նման ներդրումներից վաստակած տոկոսները փոխանցվում են վերջնական ստացողներին:

Կազմակերպությունը ապաճանաչում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը, եթե՝

ա) փոխանցվել են նաև ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ

բ) ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները ոչ փոխանցվել, ոչ էլ պահպանվել են, սակայն Կազմակերպությունը չի պահպանել ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Փոխանցման ընթացքում առաջացած կամ պահպանված որևէ իրավունք և պարտականությունն ճանաչվում է առանձին որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Եթե կազմակերպությունը ոչ փոխանցում է, ոչ էլ պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, սակայն պահպանել է ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա այն շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը՝ դրանում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով:

Ֆինանսական պարտավորությունը (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասը) ապաճանաչվում է այն և միայն այն դեպքում, երբ այն մարվում է, այսինքն՝ երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում, կամ ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրանում է:

Գոյություն ունեցող փոխառուի և փոխատուի միջև նշանակալիորեն տարբերվող պայմաններով պարտքային գործիքների փոխանակումը պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում: Նմանապես, գոյություն ունեցող ֆինանսական պարտավորության կամ դրա մի մասի պայմանների նշանակալի վերափոխումը (անկախ այն բանից, արդյոք այն վերագրելի է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններին) պետք է հաշվառվի որպես սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մարում և նոր ֆինանսական պարտավորության ճանաչում:

Մարված կամ այլ կողմի փոխանցված ֆինանսական պարտավորության (կամ ֆինանսական պարտավորության մի մասի) հաշվեկշռային արժեքի և վճարված հատուցման (ներառյալ փոխանցված ցանկացած ոչ դրամական ակտիվները կամ ստանձնած պարտավորությունները) միջև տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

3.5.3. Հետագա չափումը

Սկզբնական ճանաչումից հետո այլ կազմակերպությունների բաժնային գործիքներում (բաժնետոմսերում) ներդրումները, որոնք Կազմակերպությանը այդ կազմակերպությունների նկատմամբ տալիս են նշանակալի ազդեցության, վերահսկողության կամ համատեղ վերահսկողություն, Կազմակերպության առանձին ֆինանսական հաշվետվություններում չափվում են ինքնարժեքով (սկզբնական արժեքով): Նման իրավունք (ազդեցություն) չապահովող ներդրումները բաժնային գործիքներում, ներառյալ՝ այդպիսի գործիքների հետ կապված ածանցյալները, չափվում են իրական արժեքով, բացառությամբ այն գործիքների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, և

որոնց իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել: Այդպիսիք չափվում են սկզբնական արժեքով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները, տրամադրած և ստացած փոխառությունները, դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

«Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներն ու ֆինանսական պարտավորությունները, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի (ՎՀՄ) ֆինանսական ակտիվները (բացառությամբ բաժնային գործիքների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, և որոնց իրական արժեքը չի կարող արժանահավատորեն չափվել, ինչպես նաև այդպիսի բաժնային գործիքների հետ կապված ածանցյալ գործիքներ) սկզբնական ճանաչումից հետո չափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ ստորև նշվածի:

ՎՀՄ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այդ փոփոխության մեջ հեջավորված ռիսկին վերագրվող մասի, փոխարժեքային տարբերությունների, արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսի և բաժնային գործիքների գծով հայտարարված շահաբաժինների, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: ՎՀՄ ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման կամ արժեզրկման ժամանակ, նախկինում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված և սեփական կապիտալում կուտակված օգուտները կամ կորուստները որպես վերադասակարգման ճշգրտում հանվում են սեփական կապիտալից և ճանաչվում շահույթում կամ վնասում:

Արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում Կազմակերպությունը գնահատում է, թե արդյոք առկա է որևէ անկողմնակալ վկայություն, որ ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկված է: Եթե գոյություն ունի որևէ նման վկայություն, ապա կազմակերպությունը պետք է որոշի արժեզրկումից կորստի գումարը:

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը ներառում է ակտիվի տիրապետողին հայտնի դարձած դիտարկելի տվյալները կորստի հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ՝

ա) թողարկողի կամ փոխառուի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները.

բ) պայմանագրի խախտումը, օրինակ՝ տոկոսների կամ հիմնական գումարի չվճարումը կամ վճարման ուշացումը.

գ) փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետ կապված տնտեսական կամ իրավական պատճառներով, փոխատուի կողմից փոխառուին զիջումների տրամադրումը, որը փոխատուն այլապես չէր նախատեսի.

դ) փոխառուի հավանական սնանկացումը կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորում.

ե) ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով այդ ֆինանսական ակտիվի համար գործող շուկայի վերացումը. կամ

զ) դիտարկելի տվյալներ՝ այն մասին վկայող, որ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով, դրանց սկզբնական ճանաչումից հետո, առկա է գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի չափելի

նվազում, թեև դեռևս հնարավոր չէ որոշել այդ նվազումը խմբի առանձին ֆինանսական ակտիվների գծով, ներառյալ՝

զ1) խմբում փոխառուների վճարումների կարգավիճակի բացասական փոփոխությունները (օրինակ՝ վճարումների ուշացումների թվի ավելացումը կամ վարկային քարտերով փոխառուների թվի ավելացումը, որոնք հասել են իրենց պարտքային սահմանաչափին և կատարում են նվազագույն ամսական վճարում) կամ

զ2) ազգային կամ տեղական տնտեսական պայմանները, որոնք կոռելիացիայի մեջ են խմբի ակտիվների գծով ձախողումների հետ (օրինակ՝ փոխառուների աշխարհագրական շրջանում գործազրկության մակարդակի աճը, համապատասխան շրջանում հիպոտեկային անշարժ գույքի գների նվազումը, նավթի գնի նվազումը նավթարտադրողներին տրամադրած փոխառության գծով ակտիվների դեպքում, կամ արդյունաբերության ճյուղի պայմանների բացասական փոփոխությունները, որոնք ազդում են խմբի փոխառուների վրա):

Գործող շուկայի վերանալն այն պատճառով, որ կազմակերպության ֆինանսական գործիքները այլևս չեն շրջանառվում բաց շուկայում, դեռևս արժեզրկման վկայություն չէ: Կազմակերպության պարտքային վարկանիշի իջեցումը, որպես այդպիսին, արժեզրկման վկայություն չէ՝ չնայած այն կարող է հանդիսանալ արժեզրկման վկայություն՝ դիտարկվելով այլ առկա տեղեկատվության հետ մեկտեղ: Ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքի նվազումը իր սկզբնական արժեքից կամ ամորտիզացված արժեքից ցածր պարտադիր չէ, որ հանդիսանա արժեզրկման վկայություն (օրինակ՝ պարտքային գործիքում ներդրման իրական արժեքի նվազումը, որն անոնիսկ տոկոսադրույքի աճի արդյունք է):

Արժեզրկման անկողմնակալ վկայության առկայության դեպքում արժեզրկումից կորստի գումարը չափվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն (բացառելով ապագա պարտքային վնասները, որոնք դեռևս տեղի չեն ունեցել)՝ զեղչված ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով (այսինքն՝ սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքով): Սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույք չունեցող գործիքների դեպքում զեղչումն իրականացվում է համանման ֆինանսական ակտիվի համար ընթացիկ շուկայական հատույցադրույքով: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ նվազեցնելով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը՝ օգտագործելով կարգավորող հաշիվ:

3.6. Հասույթ

Հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով:

Կազմակերպության հիմնական հասույթը գոյանում է ոսկերչական իրերի արտադրությունից և վաճառքից: Այլ հասույթները կարող են ներառել՝ ծառայությունների վաճառքից հասույթը, վարձակալությունից և տոկոսներից հասույթը: Կազմակերպության ակտիվների (նյութերի, հիմնական միջոցների) վաճառքից եկամուտը կամ օգուտը չի դասակարգվում որպես հասույթ:

Ոսկերչական արտադրանքի վաճառքից հասույթը չափվում է ամսական պարբերականությամբ՝ էլնելով տվյալ ամսա ընթացքում վաճառված արտադրանքից:

Տոկոսային հասույթը ճանաչվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով:

Վարձակալությունից հասույթը ճանաչվում է գծային հիմունքով:

Երբ այլ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, գործարքից հասույթը ճանաչվում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի

ավարտվածության աստիճանի հիման վրա: Գործարքի արդյունքը կարելի է արժանահավատորեն գնահատել, եթե բավարարվում են հետևյալ բոլոր պայմանները՝

ա) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը.

բ) հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի կազմակերպություն.

գ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործարքի ավարտվածության աստիճանը.

դ) հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի համար կատարված և գործարքն ավարտելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Երբ ծառայությունների մատուցման գործարքի արդյունքը հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել, հասույթը ճանաչվում է միայն ճանաչված այն ծախսերի չափով, որոնք հավանական է, որ կփոխհատուցվեն:

3.7. Արտարժույթային գործարքներ և փոխարժեքային տարբերություններ

Արտարժույթ Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթից՝ ՀՀ դրամից, տարբեր ցանկացած այլ արժույթ է: Արտարժույթով գործարքը այնպիսի գործարք է, որը սահմանված է արտարժույթով, կամ որը պահանջում է արտարժույթով մարում:

Արտարժույթով գործարքը սկզբնապես ճանաչման պահին գրանցվում է ֆունկցիոնալ արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով ֆունկցիոնալ արժույթի և արտարժույթի միջև գործարքի ամսաթվի դրությամբ առկա փոխանակման փոխարժեքը: Գործարքի ամսաթիվ է համարվում այն ամսաթիվը, երբ գործարքն առաջին անգամ որակվում է որպես ճանաչման ենթակա՝ ՖՀՄՍ-ների համաձայն: Գործնական նկատառումներից ելնելով՝ կարող է կիրառվել մի փոխարժեք, որը մոտավորապես հավասար է գործառնության ամսաթվի փոխանակման փոխարժեքին, օրինակ՝ շաբաթվա կամ ամսվա միջին փոխարժեքը կարող է կիրառվել միևնույն արտարժույթով կատարված բոլոր գործառնությունների համար, որոնք տեղի են ունեցել տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում, բացառությամբ, երբ փոխանակման փոխարժեքը տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում ենթարկվում է զգալի տատանումների:

Փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են դրամային հոդվածների մարման արդյունքում կամ երբ դրամային հոդվածները հաշվետվության մեջ ներկայացվում են մի փոխարժեքով, որը տարբերվում է տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանում դրանց սկզբնական գրանցման կամ նախորդ ֆինանսական հաշվետվություններում գրանցման փոխարժեքից, ճանաչվում են որպես օգուտ կամ կորուստ այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք առաջացել են:

3.8. Փոխառության ծախսումներ

Փոխառության ծախսումները տոկոսների վճարման և այլ ծախսումներն են, որոնք կազմակերպությունը կատարում է՝ կապված փոխառու միջոցների ստացման հետ: Փոխառության ծախսումները կարող են ներառել՝

ա) արդյունավետ տոկոսային մեթոդի կիրառմամբ հաշվարկված տոկոսային ծախսը,

բ) ֆինանսական վարձակալությանը վերաբերող ֆինանսական վճարները՝ ճանաչված համաձայն «Վարձակալություն» ՀՀՄՍ 17 ստանդարտի և

գ) փոխարժեքային տարբերությունները, որոնք առաջանում են արտարժույթով փոխառություններից՝ այնքանով, որքանով դրանք դիտվում են որպես տոկոսների գծով ծախսումների ճշգրտում

Փոխառության ծախսումները, որոնք անմիջականորեն վերագրելի են որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, պետք է կապիտալացվեն՝ որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս: Մնացած փոխառության ծախսումները ճանաչում են որպես ծախս այն ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում դրանք կատարվել (առաջացել) են:

3.9. Շահութահարկ

3.9.1. Եթե ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար արդեն վճարված գումարը գերազանցում է այդ ժամանակաշրջանների համար վճարման ենթակա գումարը, ապա գերազանցող մասը ճանաչվում է որպես ակտիվ:

3.9.2. Ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների համար ընթացիկ հարկային պարտավորությունները (ակտիվները) չափվում են այն գումարով, որն ակնկալվում է, որ կվճարվի բյուջե (կփոխհատուցվի բյուջեից)՝ կիրառելով հարկերի դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

3.9.3. Հետաձգված հարկային պարտավորությունը ճանաչվում է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային պարտավորությունների, որոնք առաջանում են՝

ա) գուղվիլից, եթե դրա ամորտիզացիան հարկային նպատակներով նվազեցման ենթակա չէ,

բ) ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից՝ այնպիսի գործարքի ներքո, որը՝ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

3.9.4. Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է, բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը, բացառությամբ այն հետաձգված հարկային ակտիվների, որոնք առաջանում են՝ ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումից՝ այնպիսի գործարքի ներքո, որը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում չէ և այդ գործարքի պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական շահույթի, ոչ էլ հարկվող շահույթի (հարկային վնասի) վրա:

3.9.5. Առաջիկա ժամանակաշրջաններ փոխանցված չօգտագործված հարկային վնասների և չօգտագործված հարկային զեղչերի համար ճանաչվում է հետաձգված հարկային ակտիվ այն չափով, որ չափով հավանական է, որ Կազմակերպությունը ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ չօգտագործված հարկային վնասները և չօգտագործված հարկային զեղչերը:

3.9.6. Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կիրառման մեջ կլինեն ակտիվի

իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

3.9.7. Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն գեղջվում:

3.9.8. Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ստուգվում (վերանայվում) է: Կազմակերպությունը նվազեցնում է հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքն այն չափով, որքանով որ այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել: Ցանկացած այդպիսի նվազեցում պետք է վերականգնվի այն չափով, որքանով որ հավանական է դառնում բավարար հարկվող շահույթի ստացումը:

3.9.9. Ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են որպես եկամուտ կամ ծախս և ներառվում են տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթի կամ վնասի մեջ, բացառությամբ հարկի այն մասի, որն առաջանում է՝

ա) գործարքից կամ իրադարձությունից, որը նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս՝ կա՛մ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, կա՛մ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, կամ

բ) ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից:

3.9.10. Ընթացիկ և հետաձգված հարկը ճանաչվում է շահույթից կամ վնասից դուրս, եթե հարկը վերաբերում է այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ մեկ այլ ժամանակաշրջանում, ճանաչված են շահույթից կամ վնասից դուրս: Հետևաբար, ընթացիկ և հետաձգված հարկերը, որոնք վերաբերում են այն հոդվածներին, որոնք, նույն կամ տարբեր ժամանակաշրջանում, ճանաչված են՝

ա) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում.

բ) ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ճանաչվում են ուղղակիորեն սեփական կապիտալում (օրինակ՝ չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում, որն առաջանում է կա՛մ հետընթաց կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունից, կա՛մ սխալի ուղղումից):

3.9.11. Կազմակերպությունը ընթացիկ հարկային ակտիվները և ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք,

բ) մտադիր է՝ կամ հաշվարկն իրականացնել (ակտիվը կամ պարտավորությունը մարել) գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

3.9.12. Կազմակերպությունը հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը հաշվանցում է այն և միայն այն դեպքում, եթե՝

ա) ունի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց,

բ) հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերվում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից:

3.10. Պահուստներ, պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ

Պահուստը անորոշ գումարով կամ ժամկետով պարտավորությունն է: Պահուստ ճանաչվում է, երբ որպես անցյալ դեպքի արդյունք, Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն, որը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը կատարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստը չափվում է ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի գեղջմամբ՝ օգտագործելով մինչև հարկումը այնպիսի դրույք, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի և տվյալ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերի ընթացիկ շուկայական գնահատականը: Ժամանակ անցնելուն զուգընթաց պահուստի գծով գեղջի հետպտույտը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Այն պարտավորությունները և ակտիվները, որոնք չեն ճանաչվում, քանի որ դրանց գոյությունը հաստատվելու ապագա անորոշ դեպքի, տեղի ունենալով կամ չունենալով, որոնք ամբողջովին չեն վերահսկվում կազմակերպության կողմից համարվում են պայմանական: Պայմանական պարտավորություն է համարվում նաև ներկա պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, որը, չի ճանաչվում այն պատճառով, որ կամ հավանական չէ այդ պարտականությունը մարելու համար տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք պահանջվելը, կամ էլ պարտականության գումարը չի կարող բավարար արժանահավատությամբ չափվել:

3.11. Աշխատակիցների հատուցումներ

Աշխատակիցների հատուցումները ներառում են՝

- a. Աշխատավարձը
- b. սոցիալական ապահովության վճարները,
- c. կարճաժամկետ փոխհատուցելի բացակայությունները, ինչպիսին է վճարովի տարեկան արձակուրդը,
- d. պարգևավճարները:

Աշխատակիցների հատուցումների այն գումարը, որն ակնկալվում է վճարել հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում աշխատակիցներից ստացված ծառայության դիմաց, ճանաչվում է՝

ա) որպես պարտավորություն (հաշվեգրված ծախս)՝ արդեն վճարված գումարները հանելուց հետո, և
բ) որպես ծախս, բացառությամբ, երբ որևէ ստանդարտով պահանջվում կամ թույլատրվում է այդ հատուցումների ներառումը որևէ ակտիվի ինքնարժեքի (սկզբնական արժեքի) մեջ: Եթե արդեն վճարված գումարը գերազանցում է հատուցումների գումարը, ապա Ընկերությունն այդ գերազանցումը ճանաչում է

որպես ակտիվ (կանխավճարված ծախս) այնքանով, որքանով այդ կանխավճարը կհանգեցնի, օրինակ, ապագա վճարումների նվազման կամ դրամական միջոցների վերադարձի:

Ընկերությունը աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով ակնկալվող ծախսումը, կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների ձևով (ինչպիսին է վճարովի ամենամյա արձակուրդը) ճանաչում է, երբ աշխատակիցները մատուցում են ծառայություն, որը ավելացնում է ապագա փոխհատուցելի բացակայությունների նրանց իրավունքը: Կուտակվող փոխհատուցելի բացակայությունների գծով ակնկալվող ծախսումը չափվում է այն լրացուցիչ գումարով, որն Ընկերությունն ակնկալում է վճարել որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կուտակված չօգտագործված իրավունքների արդյունք:

Ընկերությունը պարզևավճարների գծով ակնկալվող ծախսումը ճանաչում, երբ`

ա) այն ունի այդպիսի վճարումներ կատարելու ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն` որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և

բ) պարտականությունը կարող է արժանահավատորեն գնահատվել: Ներկա պարտականություն գոյություն ունի այն և միայն այն դեպքում, երբ Ընկերությունը վարման կատարումից խուսափելու որևէ իրատեսական հնարավորություն չունի:

3.12 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Թողարկված, բայց դեռ ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ և փոփոխություններ ամբողջական ՖՀՄՄ-ներում առ 31/12/2022թ.

ՀՀՄՄ1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացումը». Պարտավորությունների դասակարգումը

ՀՀՄՄ 1-ում կատարվել է փոփոխություն, ըստ որի եթե կազմակերպությունը իրավունք ունի երկարաձգել պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո նվազագույնը 12 ամիս, ապա այն դասակարգվում է որպես ոչ ընթացիկ՝ անկախ այդ իրավունքն օգտագործելու մտադրությունից:

Կատարվել է նաև հետագա պարզաբանում այն մասին, որ եթե պարտավորության մարման ժամկետը կախված է կազմակերպության կողմից որևէ կովենանտների բավարարելու փաստից, ապա պարտավորության դասակարգման նպատակով հաշվի են առնվում միայն այն կովենանտները, որոնց կազմակերպությունը պետք է բավարարեր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Անհրաժեշտ է նաև կատարել կովենանտների վերաբերյալ ռիսկերի գծով բացահայտումներ:

ՀՀՄՄ 1-ի այս փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2024թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ12 «Շահութահարկեր». Մեկ գործարքով առաջացող ակտիվներին և պարտավորություններին վերաբերող հետաձգված հարկեր

ՀՀՄՄ 12-ում պարզաբանվել է, որ հետաձգված հարկեր առաջանալու բացառությունը չի վերաբերվում այն իրավիճակներին, երբ գործարքն առաջացնում է ակտիվ, և պարտավորություն, որոնք էլ համապատասխանաբար առաջացնում են և նվազեցվող և հարկվող ժամանակավոր տարբերություններ, և այդ պահին ազդեցությունը զուտ ակտիվների փոփոխության վրա 0 է:

Այս գործարքից առաջացող հետաձգված հարկային պարտավորությունը չպետք է գերազանցի հետաձգված հարկային ակտիվին:

ՀՀՄՄ 12-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2023թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՀՀՄՄ8 «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն, փոփոխություններ հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում և սխալներ». Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների սահմանումը

ՀՀՄՄ 8-ում հաշվապահական հաշվառման գնահատումներում փոփոխությունների սահմանումը փոխարինվել է հաշվապահական հաշվառման գնահատման սահմանմամբ: Ըստ նոր սահմանման հաշվապահական հաշվառման գնահատումը ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվող դրամային ցուցանիշներն են, որոնց գծով առկա են չափման անորոշություններ:

ՀՀՄՄ 8-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2023թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ16 «Վարձակալություն». Վարձակալության պարտավորություն, որն առաջանում է հետադարձ վարձակալությամբ վաճառքից

ՖՀՄՍ 16-ում կատարված խմբագրումը պահանջում է, որ վաճառող-վարձակալը վաճառք հետադարձ վարձակալությամբ գործարքում պարտավորությունը հաշվառի այնպես, որ չճանաչվի որևէ օգուտ կամ վնաս վաճառող-վարձակալի կողմից պահվող օգտագործման իրավունքի գծով

Այնուամենայնիվ, վաճառող-վարձակալը կարող է շահույթում կամ վնասում ճանաչել վարձակալության մասնակի կամ ամբողջական դադարեցման գծով օգուտը կամ վնասը:

ՖՀՄՍ 16-ի այս փոփոխությունը ուժի մեջ են մտնում 2024թ.-ի հունվարի 1-ին կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

3.2 Նախորդ տարիների սխալների ուղղում

Ֆինանսական հաշվետվությունները, ներառյալ նախորդ ժամանակաշրջանների համադրելի տեղեկատվությունը, ներկայացվում են այնպես, իբր էական սխալներն ուղղվել են այն ժամանակաշրջանում, որում դրանք կատարվել են: Հետևաբար, ներկայացված յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանին վերաբերող ուղղման գումարը ներառվում է այդ հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական արդյունքների մեջ: Ներկայացված ժամանակաշրջաններից ամենավաղ ժամանակաշրջանի կուտակված արդյունքների սկզբնական մնացորդը կարգավորվում է ճշգրտումների այն գումարով, որը վերաբերում է այն ժամանակաշրջաններին, որոնք նախորդում են վերջին ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունների համադրելի տեղեկատվության մեջ ներգրավված ժամանակաշրջաններին: Նախորդող ժամանակաշրջանների վերաբերյալ ներկայացված որևէ այլ տեղեկատվություն նույնպես վերաներկայացվում է:

3.3 Անընդհատության սկզբունք.

Ընկերությունը սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստել է անընդհատության սկզբունքով:

4. Հիմնական միջոցներ

	Շենք	Հողամաս	Մեքենա արքայազնի մեքենայի գույք	Ընդամենը
<i>Արժեք</i>				
Մնացորդ առ 01.01.2022թ	915,432	1,671,900	672,086	3,259,418
Ավելացում	782		852	1,634
Օտարում	-		-	-
Մնացորդ առ 01.10.2022թ	916,214	1,671,900	672,938	3,261,052
Մնացորդ առ 01.01.2023թ	916,214	1,671,900	673,938	3,262,052
Ավելացում	1,041		17,527	18,568
Օտարում	-		-	-
Մնացորդ առ 01.10.2023թ	917,255	1,671,900	691,465	3,280,620
<i>Մաշված ություն</i>				
Մնացորդ առ 01.01.2022թ	173,130	-	626,787	799,917
9-ամսվա մաշված ություն	11,032	-	12,753	23,785
Օտարում	-	-	-	-
Մնացորդ առ 01.10.2022թ	184,162	-	639,540	823,702
Մնացորդ առ 01.01.2023թ	187,840	-	643,104	830,944
9-ամսվա մաշված ություն	11,042	-	10,997	22,039
Օտարում	-	-	-	-
Մնացորդ առ 01.10.2023թ	198,882	-	654,101	852,983
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
Առ 01.01.2022թ	742,302	1,671,900	45,299	2,459,501
Առ 01.10.2022թ	732,052	1,671,900	33,398	2,437,350
Առ 01.01.2023թ	728,374	1,671,900	30,834	2,431,108
Առ 01.10.2023թ	718,373	1,671,900	37,364	2,427,637

5. Օգտագործման համար ոչ մատչելի հիմնական միջոցներ

	30.09.2023թ.	31.03.2022թ.
Կառուցման ընթացքում գտնվող շինություն	32,740	32,740
Ընդամենը	32,740	32,740

32,740 հազ. դրամ <Կառուցման ընթացքում գտնվող շինության> գծով կա հայտանիշ արժեզրկման վերաբերյալ, սակայն Ընկերությունը իրականացրել է արժեզրկման գնահատում, որի արդյունքում արժեզրկում չի առաջացել:

6. Ոչ նյութական ակտիվներ

	Ապրանքան	Ծրագրային փաթեթ	Նախագծեր և այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<i>Արժեք</i>				
Մնացորդ առ 01.01.2022թ.	32,133	754	51,284	84,171
Ավելացում	-	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-
Մնացորդ առ 01.10.2022թ.	32,133	754	51,284	84,171
Մնացորդ առ 01.01.2023թ.	32,133	754	51,284	84,171
Ավելացում	-	-	-	-
Օտարում	-	-	-	-
Մնացորդ առ 01.10.2023թ.	32,133	754	51,284	84,171
<i>Մաշված ներքին</i>				
Մնացորդ առ 01.01.2022թ.	32,133	754	50,451	83,338
9-ամսվա մաշված ներքին	-	-	312	312
Մնացորդ առ 01.10.2022թ.	32,133	754	50,763	83,650
Մնացորդ առ 01.01.2023թ.	32,133	754	50,867	83,754
9-ամսվա մաշված ներքին	-	-	313	313
Մնացորդ առ 01.10.2023թ.	32,133	754	51,180	84,067
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>				
Առ 01.01.2022թ.	-	-	833	833
Առ 01.10.2022թ.	-	-	521	521
Առ 01.01.2023թ.	-	-	417	417
Առ 01.10.2023թ.	-	-	104	104

7. Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները կապված են ստորև նշվածների հետ.

Հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ ակտիվ (պարտավորություն)	
	30.09.2023	31.12.22թ	30.09.23թ	31.12.22թ	30.09.2023	31.12.22թ
Փոխառություն	-	-	-	-	-	-
Դ-տ պարտքերի	25,471	25,478	-	-	25,471	25,478
Արժեզրկումից կորուստ	-	-	-	-	-	-
Հիմնական միջոցներ	-	-	(229,175)	(228,571)	(229,175)	(228,571)
Ընթացիկ պահուստ	4,427	4,287	-	-	4,427	4,287
Զուտ հարկային ակտիվներ (պարտավորություններ)	29,858	29,765	(229,175)	(228,571)	(199,277)	(198,806)

(a) Փոփոխություններ ժամանակավոր տարբերություններում տարվա ընթացքում

հազ. դրամ	31 դեկտեմբերի 2022թիվ	Ճանաչված շահույթում կամ վնասում 2023-ի 9 ամիսների	Ճանաչված սեփական կապիտալում 2023-ի 9 ամիսների	30 սեպտեմբերի 2023թիվ
Փոխառություն	-	-	-	-
Դ-տ պարտքերի	25,478	(7)	-	25,471
արժեզրկումից կորուստ	-	-	-	-
Հիմնական միջոցներ	(228,571)	(604)	-	(229,175)
Ընթացիկ պահուստ	4,287	140	-	4,427
Ընդամենը	(198,806)	(471)	-	(199,277)

8. Պաշարներ

	30.09.2023թ.	31.12.2022թ.
Նյութեր	789,304	844,192
Ապրանքներ	2,177	2,201
Արտադրանք	1,088,782	1,036,279
Անավարտ արտադրություն	156,381	32,587
Այլ	-	-
Ընդամենը	2,036,644	1,915,259

9. Տրված ընթացիկ կանխավճարներ

	<u>30.09.2023թ.</u>	<u>31.12.2022թ.</u>
Ծառայությունների և հումք նյութերի համար	33,705	23,684
Ընդամենը	<u>33,705</u>	<u>23,684</u>

30.09.2023թ. դրությամբ առկա **33,705** հազ. դրամ տրամադրված կանխավճարից՝

Ա) 4,949.1 հազ. դրամ կամ 14.68 տոկոս պարտքը վերաբերում է ԵՈԳ ԲԲԸ –ին,

Ա) 13,482.0 հազ. դրամ կամ 40.00 տոկոս պարտքը վերաբերում է Իստ Վեստ Սըպլայ ՍՊԸ –ին

10. Առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքեր

	<u>30.09.2023թ.</u>	<u>31.12.2022թ.</u>
Վաճառքների գծով	42,050	40,148
Այլ ընկերություններից փոխանցված	1,432	359
Ընդամենը	<u>43,482</u>	<u>40,507</u>

30.09.2023թ. դրությամբ առկա **43,482.0** հազ. դրամ վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերից

ա/ 25,139.4 հազ. դրամ կամ 57.81 տոկոս պարտքը վերաբերում է MBSG CORPORATION-ին,

Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերից սպասվող պարտքային կորուստներ չեն առաջացել:

11. Դրամական միջոցներ

	<u>30.09.2023թ.</u>	<u>31.12.2022թ.</u>
Ընթացիկ հաշիվ ՀՀ դրամով	24,402	53,763
Ընթացիկ հաշիվ արտարժույթով	934	51,297
Դրամարկդ	7,713	12,204
Ընդամենը	<u>33,049</u>	<u>117,264</u>

12. Փոխառություն

	<u>30.09.2022թ.</u>	<u>31.12.2022թ.</u>
Տրամադրված կարճաժամկետ փոխառություն	-	24,312
	-	<u>24,312</u>

Գումարը տրամադրվել է <Երևանի Ոսկերչական Գործարան> ԲԲԸ-ին: Գումարները տրամադրվել են անտոկոս հիմունքով:

13. Այլ ընթացիկ ակտիվներ

	<u>30.09.2022թ.</u>	<u>31.12.2022թ.</u>
Առհաշիվ տրված գումարներ	60	60
Ընթացիկ ակտիվներ հետաձգված ԱԱՀ-ի գծով	-	71
Ընթացիկ դեբ. պարտք աշխատավարձի վճարման գծով	-	-
Դրամական միջոցներ ճանապարհին	2,222	5,480

Ընդամենը

2,282

5,611

14. Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերությունն ունի 1,095,340 հատ սովորական բաժնետոմս, 1,000 դրամ անվանական արժեքով: Բաժնետոմսերի ընդհանուր քանակի 58.17%-ը՝ 637,150 բաժնետոմսի սեփականատեր է համարվում Սեդա Հակոբյանը, 10.13 %-110,963 հատ բաժնետոմսերի սեփականատեր է համարվում Էմիլ Գրիգորյանը, 10.00%-109,534 հատ բաժնետոմսերի սեփականատեր է համարվում Մերի Շիրինյանը, 10.00%-109,534 հատ բաժնետոմսերի սեփականատեր է համարվում Բելլա Շիրինյանը, իսկ մնացած 11.7%- 128,159 հատ բաժնետոմսերը բաշխված է 1,445 բաժնետերերի միջև:

	30.09.2023թ.	31.12.2022թ.
Ընդամենը	1,095,340	1,095,340
	<u>1,095,340</u>	<u>1,095,340</u>

15. Բանկային վարկեր

	30.09.2023թ.	31.12.2022թ.
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր	-	-
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր (օվերդրաֆտ)	-	-
Երկարաժամկետ վարկի կարճաժ. մաս	-	-
Ընդամենը	<u>-</u>	<u>-</u>

16. Ստացված կանխավճարներ

	30.09.2023թ.	31.12.2022թ.
Ծառայությունների և հումք նյութերի համար	107,149	90,213
Ընդամենը	<u>107,149</u>	<u>90,213</u>

30.09.2023թ. դրությամբ առկա 107,149 հազ. դրամ ստացված կանխավճարից՝

Ա. 5,848.28 հազ. դրամ կամ 5,46 տոկոս պարտքը վերաբերում է Avagimjan Ulyana-ին

Բ. 24,118.17 հազ. դրամ կամ 22.51 տոկոս պարտքը վերաբերում է Berdiev Geldimurat-ին

Գ. 41,352.63 հազ. դրամ կամ 38.59 տոկոս պարտքը վերաբերում է Mammentnyazov Merdan-ին

Դ. 4,098.15 հազ. դրամ կամ 3.82 տոկոս պարտքը վերաբերում է ՋՈՅԹԵՔ ՍՊԸ -ին

17. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

	<u>30.09.2023թ.</u>	<u>31.12.2022թ.</u>
Հումք նյութերի գծով	2,585	16,915
Ծառայությունների գծով	2,687	5,864
Ապրանքների գծով	536	-
Հիմնական միջոցների գծով	757	370
Ընդամենը	<u>6,565</u>	<u>23,149</u>

18. Հարկերի գծով պարտավորություններ

	<u>30.09.2023թ.</u>	<u>31.12.2022թ.</u>
Պարտավորություններ սոցապ վճարների գծով	941	780
ԱԱՀ	1,166	9,888
Եկամտային հարկ	4,995	3,770
Գույքահարկ, հողի հարկ	-	-
Շահութահարկ	-	-
Այլ	9	10
Ընդամենը	<u>7,111</u>	<u>14,448</u>

19. Հասույթ

	<u>2023թ. 9-ամիս</u>	<u>2022թ. 9-ամիս</u>
Արտադրանքի վաճառքից	1,300,746	998,772
Ծառայության վաճառքից	1,616	1,078
Այլ եկամուտներ՝ ապրանքների իրացումից	677	2,025
Ընդամենը	<u>1,303,039</u>	<u>1,001,875</u>

20. Արտադրանքի և ծառայությունների ինքնարժեք

	<u>2023թ. 9-ամիս</u>	<u>2022թ. 9-ամիս</u>
Արտադրանքի ինքնարժեք	1,130,430	898,489
Ծառայությունների ինքնարժեք	-	-
Իրացված ապրանքների ինքնարժեք	560	1,762
Ընդամենը	<u>1,130,990</u>	<u>900,251</u>

21. Այլ եկամուտներ

	<u>2023թ. 9-ամիս</u>	<u>2022թ. 9-ամիս</u>
Ակտիվների վաճառքից	7,384	19,123
Գործառնական վարձակալությունից	19,709	14,866

Այլ եկամուտներ`	15,792	18,500
Ընդամենը	42,885	52,489

22. Իրացման ծախսեր

	2023թ. 9-ամիս	2022թ. 9-ամիս
Աշխատավարձ և սոց ապահովագրություն	51,270	38,284
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	1,735	2,229
Փաթեթավորման, տարայավորման ծախսեր	2,231	6,945
Այլ	31,683	49,833
Ընդամենը	86,919	97,291

23. Վարչական ծախսեր

	2023թ. 9-ամիս	2022թ. 9-ամիս
Աշխատավարձ և սոց ապահովագրություն	38,349	41,086
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	5,828	4,535
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	-	1,262
Փոստ և հեռահաղորդակցություն	509	792
Գրասենյակային և այլ ծախսեր	153	1,238
Աուդիտորական և խորհրդատվական ծախսեր	1,750	1,750
Բանկային ծառայություններից ծախսեր	6,115	6,221
Զփոխհատուցվող հարկերի գծով ծախս	1,907	1,632
Այլ	8,626	7,782
Ընդամենը	63,237	66,298

24. Գործառնական այլ ծախսեր

	2023թ. 9-ամիս	2022թ. 9-ամիս
Ակտիվների` պաշարների վաճառքից ծախսեր	6,120	14,832
Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստներ`	7,700	1,095
Այլ ծախսեր`	7,940	9,448
Ընդամենը	21,760	25,375

25. Ֆինանսական ծախսեր

	2023թ. 9-ամիս	2022թ. 9-ամիս
Վարկերի տոկոսային ծախսեր	99	264
Ընդամենը	99	264

26. Արտարժույթի փոխարժեքային տարբերությունից զուտ արդյունք

	2023թ. 9-ամիս	2022թ. 9-ամիս
Փոխարժեքային տարբերությունից եկամուտ	10,828	130,761

Փոխարժեքային տարբերությունից ծախսեր	(21,275)	(104,027)
Ընդամենը	(10,447)	26,734

27. Այլ ոչ գործառնական գործունեությունից արդյունք

	2023թ. 9-ամիս	2022թ. 9-ամիս
Ակտիվների՝ հիմնական միջոցների վաճառքից զուտ եկամուտ/ծախս	-	-
Անհատույց տրված ակտիվներ	(445)	(625)
Ընդամենը	(445)	(625)

28. Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

	2023թ. 09-ամիս	2022թ. 09-ամիս
Ընթացիկ տարվա շահութահարկ	-	-
Նախորդ տարվա շահութահարկի ուղղում (ստուգմամբ հայտնաբերված)	-	-
Հետաձգված հարկի գծով (փոխհատուցում)	472	4,025
Ընդամենը	472	4,025

Ընկերության կիրառվող հարկի դրույքը 18% է (2022թ.՝ 18%):

29. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Ընկերության կապակցված կողմերն են բաժնետերերը, ղեկավար անձինք:

Ընկերության ղեկավարությունը ստացել է հետևյալ հատուցումները՝

հազ. դրամ	2023թ. 9-ամիս	2022թ. 9-ամիս
Աշխատանքի վարձատրություն	26,010	20,214
Շահաբաժիններ	-	-
	26,010	20,214

Ֆինանսական գործիքներ և ռիսկերի կառավարում

a. Ընդհանուր ակնարկ

Ընկերությունը ենթարկված է ֆինանսական գործիքների օգտագործումից առաջացող հետևյալ ռիսկերին՝

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ.

Սույն ծանոթագրությունում ներկայացվում է տեղեկատվություն՝ վերոնշյալ ռիսկերից յուրաքանչյուրին Ընկերության ենթարկվածության մասին, այդ ռիսկերը չափելու և կառավարելու գծով

Ընկերության նպատակներն ու քաղաքականությունը: Հավելյալ թվային բացահայտումները ներառված են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների տարբեր հատվածներում:

Ընկերության ռիսկերի կառավարման ռազմավարությանն ու ընթացակարգերի սահմանման ու վերահսկման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է ղեկավարությունը:

Ընկերությունը, վերապատրաստումների, կառավարման ստանդարտների և ընթացակարգերի միջոցով ձգտում է ստեղծել կարգապահական և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որում բոլոր աշխատակիցները կհասկանան իրենց դերն ու պարտականությունները:

Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը ֆինանսական կորուստ կկրի, եթե պատվիրատուն կամ ֆինանսական գործիքի կոնտրագենտը չկատարի իր պայմանագրային պարտականությունները, և հիմնականում առաջանում է Ընկերության պատվիրատուներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերից:

Ընկերությունը չի ակնկալում, որ որևէ կոնտրագենտ չի կատարի իր պարտականությունները և վստահ է, որ ինքը ենթարկված չէ նշանակալի պարտքային ռիսկի:

Ընկերությունը իր ֆինանսական ակտիվների հետ կապված գրավ կամ այլ ապահովություն չի պահանջում:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը:

հազ. դրամ	30.09.2023 թ	30.09.2022 թ
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների, այլ եկամուտների և տրված կանխավ. գծով	218,692	284,502
Դրամական միջոցներ	33,049	103,561
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	2,282	498
Ընդամենը	254,023	388,561

b. Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ Ընկերությունը դժվարություններ կունենա այն ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոց կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության կառավարման հետ կապված Ընկերության մոտեցումն է՝ որքան հնարավոր է, ունենալ բավարար իրացվելի միջոցներ իր ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին կատարելու համար՝ ինչպես նորմալ, այնպես էլ լարված պայմաններում, առանց իր համբավը ռիսկի ենթարկելու և առանց անընդունելի վնասներ կրելու: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակով Ընկերությունը նաև սովորաբար օգտվում է օվերդրաֆտային հնարավորություններից:

c. Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ շուկայական գների փոփոխությունները, ինչպիսիք են արտարժույթի փոխարժեքները, տոկոսադրույքները, բաժնետոմսերի գները, կազդեն Ընկերության շահույթ կամ վնասի և ֆինանսական գործիքների արժեքների վրա: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը պահպանել ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ օպտիմիզացնելով հատույցը: Ընկերությունը իր շուկայական ռիսկերը չի հեջավորում:

i. Արժույթային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկված է արտարժույթային ռիսկին արտարժույթային վարկերի և արտարժույթային դրամական մնացորդների գծով:

Արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածությունը

Ընկերության ենթարկվածությունը արտարժույթային ռիսկին ներկայացված է ստորև՝ ըստ պայմանական (անվանական) գումարների:

	Արտարժույթ արտահայտված	Արտարժույթ արտահայտված
	30.09.2023թ	30.09.2022թ
հազ. դրամ		
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	33,049	103,561
Կարճաժամկետ փոխառություններ	-	24,312
Զուտ ենթարկվածություն	33,049	127,873

Տարվա ընթացքում կիրառված միջին փոխարժեքներ:

Դրամով	Միջին փոխարժեքներ		Հաշվետու ամսաթվի փոխարժեք	
	2023	2022	30.09.2023թ	30.09.2022թ
	9 ամիս	9 ամիս		
1 Դոլար	388.70	448.53	393.40	405.65

ii. Տոկոսադրույքային ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդում են ուղղակիորեն փոխառությունների և փոխատվությունների վրա՝ փոփոխելով դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիք) կամ դրանց ապագա դրամական հոսքերը (փոփոխական տոկոսադրույքով գործիք): Ղեկավարությունը չունի ֆորմալ քաղաքականություն՝ որոշելու, թե ընկերությունը ինչքանով պետք է ենթարկված լինի փոփոխական, և ինչքանով ֆիքսված դրույքներին: Այնուամենայնիվ, նոր փոխառությունների ձեռք բերման կամ տրամադրման դեպքում ղեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը, որպեսզի որոշի, թե մինչև մարումն ընկած ակնկալվող ժամկետում Ընկերության համար ո՞րը կլինի առավել նպաստավոր՝ փոփոխական, թե ֆիքսված տոկոսադրույքը:

d. Իրական արժեքներ և հաշվեկշռային արժեքներ

Բոլոր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները հաշվարկվում են՝ դրամական հոսքերի գեղչման մեթոդով՝ հիմք ընդունելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը և նմանատիպ գործիքների համար գեղչման դրույքները հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ղեկավարության կարծիքով ընկերության ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները մոտավորապես հավասար են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին:

Իրական արժեքների գնահատման նպատակն է ստանալ մոտավոր այն գումարը, որով ֆինանսական գործիքը կարող է փոխանակվել իրագել և պատրաստական և անկախ կողմերի միջև գործարքում: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և սուբյեկտիվ դատողությունների օգտագործումը, իրական արժեքը չպետք է մեկնաբանվի որպես մի գումար, որը հնարավոր կլինի ստանալ ակտիվների անհապաղ վաճառքից կամ պարտավորությունների մարումից:

30. Պայմանական դեպքեր

Ապահովագրություն

Ապահովագրությունը ՀՀ-ում համեմատաբար նոր է և դեռ զարգացման փուլում է գտնվում, և ապահովագրության շատ ձևեր դեռ հասանելի չեն: Ընկերությունը ամբողջովին ապահովագրված չէ իր գործունեության ընդհատման կամ էական կրճատման, երրորդ անձանց հանդեպ հնարավոր պարտավորությունների գծով՝ կապված գույքային, բնապահպանական կամ առողջական վնասների հետ հնարավոր միջադեպերի արդյունքում: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ապահովագրական պաշտպանություն ձեռք չի բերել, առկա է ռիսկ, որ որոշ ակտիվների վնասումը կամ պարտավորությունների առաջացումը կարող է էական բացասական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

Հարկային անորոշություններ

Հարկային համակարգը ՀՀ-ում նույնպես համեմատաբար նոր է և այժմ է ընկնում օրենսդրական հաճախակի փոփոխություններով, պաշտոնական պարզաբանումներով, որոնք երբեմն անհստակ են, հակասական կամ տարբերակներով տեղիք տվող: Հարկային մարմինները կարող են ստուգել Ընկերության հարկային հաշվարկներն ու հայտարարագրերը և իրավունք ունեն տույժ-տուգանքներ նշանակելու:

Նշված հանգամանքները կարող են առաջացնել նշանակալի հարկային ռիսկեր: Ընկերության ղեկավարությունը վստահ է, որ իր հարկային պարտավորությունները հաշվարկել է պատշաճ կերպով՝ հիմնվելով ՀՀ հարկային օրենսդրության, հարկային հարաբերություններ կարգավորող այլ իրավական ակտերի՝ իր մեկնաբանության վրա:

31. Իրավական հարցեր

- ✓ Էմիլ Գրիգորյանի անվան Երևանի Ոսկերչական Գործարան ԲԲԸ-ն (նախկինում՝ Երևանի ոսկերչական գործարան-1 Գնումն ԲԲԸ) հայցադիմում էր ներկայացրել Երևանի Ոսկերչական Գործարան ԲԲԸ-ի հանդեպ 24,312 հազար դրամ գումարի բռնագանձման: 2023 թվականի մարտի 20-ին Հայաստանի Հանրապետության Երևան քաղաքի առաջին աստիճանի ընդհանուր իրավասության քաղաքացիական դատարանը կայացրել է վճիռ, համաձայն որի բավարարվել է Էմիլ Գրիգորյանի անվան Երևանի Ոսկերչական Գործարան ԲԲԸ-ի հայցը և հոգուտ Էմիլ Գրիգորյանի անվան Երևանի Ոսկերչական Գործարան ԲԲԸ-ի պետք է բռնագանձել 24,312 հազար դրամ փոխառության գումարը:
- ✓ ՀՀ քննչական կոմիտեի կողմից 2022 թվականի մայիսի 12-ի որոշումով 2021 թվականի Թիվ 61201521 քրեական գործի շրջանակում (որը վերաբերում է Էմիլ Գրիգորյանին, ով մահացել է 2022 թվականի սեպտեմբերի 9-ին) Ընկերության խանութ-սրահներից՝ Երևան քաղաքի Հյուսիսային պողոտա 5, Արշակունյաց պողոտա 34/3 և Ամիրյան 2 հասցեներից առգրավվել են Ընկերությանը պատկանող ոսկյա զարդեր թանկարժեք և կիսաթանկարժեք քարերով 131,000 հազար դրամ արժողությամբ: Հետագայում նշված իրերի վրա կալանք է դրվել և այնուհետ նշված իրերը ճանաչվել են իրեղեն ապացույցներ: Նշված ակտիվները առայժմ հաշվառվում են 8-րդ «Պաշարներ» ծանոթագրության «Արտադրանք» տողում: Ղեկավարության գնահատմամբ արժեզրկման հայտանիշ կիրառելի չի, քանզի գործը գտնվում է նախաքննական փուլում:
- ✓ 2022թ-ի դեկտեմբերի 14-ին Ընկերության Երևան քաղաքի Արշակունյաց 14 հասցեում գտնվող խանութ-սրահից գողացվել է ոսկյա զարդեր և այլ թանկարժեք իրեր 32,645 հազար դրամ ընդհանուր արժողությամբ: Հարուցված քրեական գործը քննվում է ՀՀ քննչական կոմիտեի վարչության Երևան քաղաքի Կենտրոն Նորք-Մարաշ վարչական շրջանի քննչական երրորդ բաժնի կողմից: Նշված ակտիվները առայժմ հաշվառվում են 8-րդ «Պաշարներ» ծանոթագրության «Արտադրանք» տողում: Ղեկավարության գնահատմամբ արժեզրկման հայտանիշ կիրառելի չի, քանզի գործը գտնվում է նախաքննական փուլում: